

Δυνατά στον ανταγωνισμό οι συνεταιριστικές τράπεζες - Ιδανικό timing για να αυξήσουν το μερίδιο αγοράς

ΧΡΗΜΑ

www.banks.com.gr

ΟΙ ΝΙΚΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ «ΧΡΗΜΑ»

Οι κορυφαίες εισηγμένες
του 2024

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

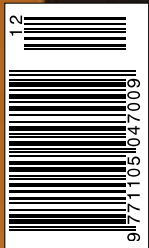
Οι πλέον δυναμικές και
επιδραστικές δικηγορικές
εταιρείες

Νικόλας Κανελλόπουλος

Ιδρυτής και Διευθύνων Εταίρος της Δικηγορικής Εταιρείας
«Νικόλας Κανελλόπουλος - Χαρά Ζέρβα & Συνεργάτες» (NKLAW FIRM)

**«Οι νέοι κανόνες στο επιχειρείν επιβάλλουν διάφανη εταιρική
διακυβέρνηση, κοινωνική ευθύνη και ηθικές αρχές»**

Η διαμεσολάβηση, η διαιτησία και συνολικά η έννοια της εναλλακτικής, εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών έχουν μια ξεχωριστή, πλέον, θέση σε κάθε μεταρρυθμιστικό σχέδιο των σύγχρονων συστημάτων απονομής δικαιοσύνης.

Νικόλας Κανελλόπουλος

Ιδρυτής και Διευθύνων Εταίρος της
Δικηγορικής Εταιρείας με την
επωνυμία «Νικόλας Κανελλόπουλος
- Χαρά Ζέρβα & Συνεργάτες»
(NKLAW FIRM)

Το πρώτο πράγμα που παρατηρεί κανείς στον Νικόλα Κανελλόπουλο, ιδρυτή και διευθύνοντα εταίρο της Δικηγορικής Εταιρείας με την επωνυμία «Νικόλας Κανελλόπουλος - Χαρά Ζέρβα & Συνεργάτες» (NKLAW FIRM), είναι η πολυσχιδής, νομική, κοινωνική και πολιτική του παρουσία.

Οραματιστής, επιδραστικός και διαχρονικά πρωτοπόρος, σκέφτεται και διατυπώνει τις απόψεις του ασταμάτητα, με διαρκώς καινοτόμα επιχειρήματα, κερδίζοντας καθημερινές, μικρές νίκες, αλλάζοντας τη νομική, και όχι μόνο, σκακιέρα.

Έχει σπουδάσει στην Αθήνα, στη Θράκη και στη Γαλλία, έχει διατελέσει γενικός γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ιούλιος 2011-Φεβρουάριος 2015), πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Δεκέμβριος 2009-Ιούνιος 2011), ενώ συμμετέχει σε πλήθος διοικητικών συμβουλίων οργανισμών, φορέων και εταιρειών που υπηρετούν την εξέλιξη της νομικής επιστήμης στη χώρα μας.

Μια συζήτηση με τον Νικόλα Κανελλόπουλο δεν μπορεί ποτέ να περιοριστεί στα στενά όρια των δραστηριοτήτων μιας μεγάλης δικηγορικής εταιρείας. Αναπόφευκτα, επεκτείνεται στις μεγάλες τεχνολογικές και κοινωνικές αλλαγές της εποχής μας, την Τεχνητή Νοημοσύνη και την επικείμενη Συνταγματική Αναθεώρηση...

Στον Χρήστο Ν. Κώνστα

**«Οι νέοι κανόνες στο επιχειρείν
επιβάλλουν διάφανη εταιρική
διακυβέρνηση, κοινωνική ευθύνη
και ηθικές αρχές»**

Ακούμε, συχνά-πυκνά, ότι το επενδυτικό τοπίο στην Ελλάδα έχει αλλάξει θεαματικά και ότι η χώρα μας έχει καταστεί ένας ευνοϊκός επενδυτικός προορισμός. Ποιο είναι το σχόλιό σας;

Κανείς δεν θα μπορούσε να αμφισβητήσει ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται, εδώ και καιρό, σε μια σταθερή και δυναμική τροχιά ανάπτυξης, ενώ η Ελλάδα εξελίσσεται σε έναν εξαιρετικά ελκυστικό προορισμό για επενδυτές, η οποία εκτιμάται ότι ενδυναμώνεται, λόγω των γεωστρατηγικών εξελίξεων στην περιοχή.

Η εξωστρεφής, πλέον, τροχιά της ελληνικής οικονομίας απεικονίζεται και στο σταθερό επενδυτικό ενδιαφέρον για τους «κλασικούς» τομείς της ελληνικής οικονομίας, όπως ο τουρισμός και η ναυτιλία, αλλά και για «νέες αγορές» που δημιουργούνται στο πλαίσιο της ψηφιακής μετάβασης, της καινοτομίας και της πράσινης οικονομίας.

Η Πολιτεία, συστηματικά, επικαιροποιεί και υιοθετεί φιλοεπενδυτικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες σε νομοθετικό και κανονιστικό επίπεδο, ενώ υπάρχει ακόμα σημαντικό εύρος για εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ή/και να υιοθετηθούν άμεσα προς την κατεύθυνση αυτή.

Επιχειρώντας να προβούμε σε μια «χαρτογράφηση» των αναπτυξιακών εργαλείων και των φορέων που λειτουργούν ως «ατμομηχανές ανάπτυξης», στο επίκεντρο της αναπτυξιακής τροχιάς της χώρας, αναντίρρητα, τοποθετούνται τα χρηματοδοτικά και τα εγγυοδοτικά εργαλεία που παρέχονται από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΑΤΕ), την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) και, βεβαίως, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η διαδικασία των στρατηγικών επενδύσεων με μεγάλη προστιθέμενη αξία για την ελληνική οικονομία, των λεγόμενων fast-track επενδύσεων, οι οποίες αξιολογούνται από την Enterprise Greece και για τις οποίες παρέχεται μια ευρεία γκάμα κινήτρων, όπως το κίνητρο της ενίσχυσης δαπανών, φορολογικά κίνητρα, καθώς και τα κίνητρα της χωροθέτησης και της ταχείας αδειοδότησης, όπως και τα έργα υποδομών και ψηφιοποίησης που υλοποιούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.

Ποιοι είναι, σήμερα, οι μηχανισμοί-πυλώνες στη διαμόρφωση αυτού του νέου επενδυτικού τοπίου;

Παρατηρούμε αυξανόμενο επενδυτικό ενδιαφέρον προς το οικοσύστημα των νεοφυών

επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, ενόψει της ενεργοποίησης της δυνατότητας χορήγησης Golden Visa σε επενδυτές ελληνικών startups που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο του Elevate Greece.

Η πρόσφατη μεταρρύθμιση του Υπερταμείου με την απορρόφηση του ΤΑΙΠΕΔ και του ΤΧΣ και η ίδρυση εθνικού επενδυτικού ταμείου αναμένεται να δώσει μια περαιτέρω αναπτυξιακή ώθηση στην αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας.

Από την εμπειρία που έχουμε αποκομίσει, στο πλαίσιο της εκτενούς συνεργασίας της δικηγορικής μας εταιρείας με όλους τους ανωτέρω φορείς, sine qua non προϋπόθεση της οικονομικής ανάπτυξης είναι η διαμόρφωση ενός σταθερού και φιλοεπενδυτικού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, εντός του οποίου οι επενδυτές καλούνται να αναζητήσουν την ευκαιρία που θα δημιουργήσει ή θα αυξήσει

Η χροιά που μόλις τελείωσε έφερε τις δικηγορικές εταιρείες αντιμέτωπες με μια σειρά προκλήσεων, οι οποίες απαιτούν ταχύτητα επαγγελματικά ανακλαστικά και προσαρμοστικότητα.

την αξία.

Συνοδοιπόρος του επενδυτή σε αυτό το εγχείρημα αξιοποίησης των υφιστάμενων επενδυτικών ευκαιριών και μεγιστοποίησης του οφέλους είναι, αναντίρρητα, ένας έμπειρος δικηγόρος με στέρεες νομικές γνώσεις, που είναι διαρκώς ενήμερος για τις εθνικές και ενωσιακές νομοθετικές και κανονιστικές εξελίξεις και παράλληλα διαθέτει έναν business-oriented τρόπο σκέψης, με καλή αντίληψη του οικονομικού περιβάλλοντος.

Να μην κρυβόμαστε, στο επίκεντρο των αναπτυξιακών προβλημάτων της χώρας μας βρίσκεται, διαχρονικά, η βραδεία απονομή δικαιοσύνης και η (αν)ασφάλεια δικαίου που προκαλεί. Ποια είναι η δική σας άποψη;

Δεν είναι τυχαίο ότι ήδη από το 2011-2012 η Παγκόσμια Τράπεζα εντόπιζε τη βραδύτητα

απονομής δικαιοσύνης ως έναν βασικό ανασταλτικό παράγοντα της ανάπτυξης της χώρας. Δέκα και πλέον χρόνια μετά, το Συμβούλιο της Επικρατείας, με πρόεδρο τον κ. Μιχάλη Πικραμένο, πολύ πρόσφατα, εξέπληξε πολύ θετικά τη νομική και επιχειρηματική κοινότητα, εκδικάζοντας σε Ολομέλεια υπόθεση μείζονος σημασίας για τις επενδύσεις στην αγορά ακινήτων. Συγκεκριμένα, έκρινε τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό, εκδίδοντας απόφαση μόλις έναν μήνα μετά τη συζήτηση της υπόθεσης. Απόφαση που, αν και έκρινε τον νόμο αντισυνταγματικό, δεν ανατρέπει αναδρομικά τα επεληθόντα από τον νόμο αποτελέσματα, δείχνοντας κοινωνικά αντανακλαστικά.

Ο απόηχος της καινοφανούς αυτής επιτάχυνσης στην απονομή δικαιοσύνης αναμένεται να παράξει, βέβαια, θετικό πρόσημο εάν παγιωθεί και κανονικοποιηθεί. Τόσο η ασφάλεια δικαίου όσο και η ποσοτικοποίηση της διάρκειας της τυχόν εμπιλοχωρήσασας εκκρεμοδικίας αποτελούν μετρήσιμους δείκτες στην ανταγωνιστικότητα της επενδυτικής αγοράς. Και όσο η υπερνομοθέτηση διαρκεί, αλλιά και η απλοποίηση-αυτοματοποίηση επιμέρους πτυχών της αδειοδότησης δεν έχει κανονικοποιηθεί, η δικαστική προστασία θα μοιάζει, αναπόφευκτα, ως το αναγκαίο ultimum refugium.

Σε κάθε περίπτωση, η ολιστική μεταρρύθμιση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης είναι καθοριστικής αξίας για τη διαφάνεια και την καθαρότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Πολύ πρόσφατα, άλλωστε, υλοποιήθηκε η πρώτη πιλοτική τηλεματική συνεδρίαση δικα-

Σήμερα, δεν είναι νομίζω υπερβολή να πούμε ότι η εναλλακτική επίλυση διαφορών αποτελεί ασφαλή δείκτη ωριμότητας ενός δικαιοσύνης συστήματος.

στηρίου, εμβληματική μεταρρύθμιση, η οποία αξιοποιεί την τεχνολογία, ως απότοκος του Προεδρικού Διατάγματος που δημοσιεύτηκε το 2013, στο πλαίσιο του «Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη», που διαμορφώσαμε το 2012 στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Η μεγάλη, λοιπόν, καθυστέρηση στην υλοποίηση της ψηφιακής μεταρρύθμισης στον χώρο της Δικαιοσύνης μάς προβληματίζει ιδιαίτερα.

Από την άλλη πλευρά, η επιχειρηματικότητα έχει αλλιάξει. Έχουν μπει, πλέον, νέοι κανόνες στον επιχειρείν...

Ο κόσμος μας εξελίσσεται με πρωτοφανή ρυθμό, καθοδηγούμενος από τις τεχνολογικές εξελίξεις, την αλληλαγή της κοινωνικής δυναμικής και την πιεστική ανάγκη για βιώσιμες πρακτικές. Σε αυτό το ρευστό, μεταλλασσόμενο τοπίο, οι επιχειρήσεις βρίσκονται στο επίκεντρο της αλληλαγής, αντιμετωπίζοντας τεράστιες προκλήσεις, ενώ ταυτόχρονα αναφύονται και απaráμιλλες ευκαιρίες για μετεξέλιξη και εκσυγχρονισμό.

Οι νέοι κανόνες στο επιχειρείν, οι κανόνες δηλαδή που επιτάσσουν την προσήκουσα και διάφανη εταιρική διακυβέρνηση, αποτυπώνουν

τη δέσμευση να επαναπροσδιοριστεί ο τρόπος με τον οποίο διεξάγονται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες, με την υιοθέτηση κανόνων διαφάνειας, κοινωνικής ευθύνης, ηθικών αρχών, με γνώμονα τη βιωσιμότητα σε κάθε επίπεδο. Οι εταιρείες που αγκαλιάζουν την αλληλαγή, αξιοποιώντας τη δύναμη των αναδυόμενων τεχνολογιών και της δημιουργικής σκέψης, είναι αυτές που είναι προορισμένες για διαρκή επιτυχία. Τα νέα δεδομένα απαιτούν την ικανότητα ταχείας προσαρμογής, την αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης, του blockchain, του Internet of Things και άλλων τεχνολογιών αιχμής για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, για την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών και προϊόντων.

Οι σημερινοί κανόνες για τη βιωσιμότητα και την επιχειρηματική ηθική αντέχουν στη δοκιμασία του χρόνου και των απαιτήσεων για ανταγωνιστικότητα;

Παρά το γεγονός ότι κορωνίδα της επιχειρηματικότητας αποτελεί η αριστεία, δεν πρέπει ποτέ να παραβλέπεται ο αξιακός άξονας της ηθικής ευθύνης που οφείλει να διέπει τις αποφάσεις. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες, σήμερα, απαιτούν ακεραιότητα, διαφάνεια και λογοδοσία. Η τήρηση αυτών των αρχών ενισχύει την εμπιστοσύνη μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, είτε πρόκειται για πελάτες, υπαλλήλους ή επενδυτές. Η υιοθέτηση δεοντολογικών πρακτικών όχι μόνο διασφαλίζει τη φήμη μιας επιχείρησης, αλλιά ανοίγει επίσης τον δρόμο για βιώσιμες σχέσεις και διαρκείς συνεργασίες.

Η βιωσιμότητα δεν αποτελεί πια απλή επιλογή. Είναι επιτακτική ανάγκη! Οι επιχειρήσεις ως θεματοφύλακες αυτού του πλανήτη, δραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της μακροζωίας του. Από τις φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες παραγωγής έως τις πράσινες αλυσίδες εφοδιασμού, οι επιχειρήσεις υφαίνουν, πλέον, τη βιωσιμότητα στο DNA τους. Επιπλέον, η αναγνώριση της κοινωνικής τους ευθύνης, η

υποστήριξη των τοπικών κοινοτήτων και η υπεράσπιση κοινωνικών σκοπών δεν είναι απλώς ευγενείς, ενδοτικού χαρακτήρα προσπάθειες. Είναι εγγενείς στρατηγικές στον σκοπό μιας επιχείρησης και αποτιμούν άυλες αξίες, κρίσιμες στη χρηματοδότηση ή εμπορευσιμότητα μιας επιχείρησης.

Το δικό σας το επάγγελμα, κύριε Κανελλόπουλε, η νομική επιστήμη και το επάγγελμα του νομικού συμβούλου, αλληλάζει, πλέον, δραματικά από τις νέες τεχνολογίες. Η Τεχνητή Νοημοσύνη αποτελεί, πλέον, πηγή μετασχηματισμού και δοκιμασιών για τη δικηγορία και τη Δικαιοσύνη.

Η χρονιά που μόλις τελείωσε έφερε τις δικηγορικές εταιρείες αντιμέτωπες με μια σειρά προκλήσεων, οι οποίες απαιτούν ταχύτητα επαγγελματικά ανακλαστικά και προσαρμοστικότητα. Αρχικά, η θεσμοθέτηση του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη θέτει, για πρώτη φορά, τους όρους για τη χρήση συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης και, κατ' αποτέλεσμα, δημιουργεί νέες προοπτικές για τη δραστηριοποίηση των δικηγορικών εταιρειών σε τομείς υψηλού επιχειρηματικού ενδιαφέροντος.

Συγχρόνως, η πρόσφατη ενσωμάτωση της Οδηγίας NIS 2 στο εσωτερικό δίκαιο εκσυγχρονίζει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών έναντι των κινδύνων της κυβερνοασφάλειας, ανοίγοντας νέες προοπτικές για τη συμβολή του δικηγορικού επαγγέλματος σε εταιρείες οι οποίες παρέ-

χουν υπηρεσίες υγείας, τεχνολογίας κ.ο.κ.

Δεν είναι όμως μόνο η NIS2 και το AI Act που έφεραν αλλαγές τον τελευταίο έναν-ενάμιση χρόνο. Ο Κανονισμός DORA θεμελιώνει επιμέρους υποχρεώσεις για τον χρηματοπιστωτικό τομέα, οι οποίες καθίστανται δεσμευτικές στις αρχές του 2025. Η σχετική νομοθεσία εκτιμάται ότι θα μεταβάλει καθοριστικά το επιχειρηματικό τοπίο, τόσο με την εισαγωγή αυστηρών απαιτήσεων επιχειρησιακής ανθεκτικότητας όσο και με τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών για εταιρείες τεχνολογίας που ειδικεύονται σε λύσεις κυβερνοασφάλειας.

Ενόψει αυτής της σημαντικής μεταβολής, έχουμε ήδη επενδύσει στην κατάρτιση των συνεργατών μας, ώστε να ανταποκριθούμε αποτελεσματικά στις αναδυόμενες απαιτήσεις και να διατηρήσουμε το στρατηγικό μας πλεονέκτημα, παρέχοντας νομικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στις επιχειρήσεις που εντάσσονται στο νέο πλαίσιο.

Η δέσμευσή μας στην καινοτομία, η επισταμένη γνώση του δικαίου της τεχνολογίας και η εξειδίκευσή μας σε πολύπλοκα τεχνολογικά νομοθετήματα μας επιτρέπουν να συνδράμουμε τους πελάτες μας στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογικών λύσεων ως στρατηγικό πλεονέκτημα.

Βρισκόμαστε μπροστά σε μια μεγάλη και σημαντική αναθεώρηση του συνταγματικού χάρτη της χώρας. Θέλω να δω πώς θα επηρεάσει η Τεχνητή Νοημοσύνη τις αλλαγές που θα αποφασίσει η αυξημένη

πλειοψηφία της Βουλής...

Πρόσφατα, είχαμε τη χαρά και την τιμή να οργανώσουμε με το Ινστιτούτο της Δικαιοσύνης και της Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου, του οποίου τυγχάνω πρόεδρος, ένα συνέδριο με τίτλο «Σύνταγμα – Ευρώπη - Ελλάδα», υπό την αιγίδα της Η.Ε. Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κυρίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου, με τη συμμετοχή διεθνώς αναγνωρισμένων καθηγητών Συνταγματικού Δικαίου, διακεκριμένων επιστημόνων και πολιτικών, για τη δυνατότητα υιοθέτησης Ευρωπαϊκού Συντάγματος και για την επικείμενη συνταγματική αναθεώρηση του Ελληνικού Συντάγματος, ενόψει των ραγδαίων αλλαγών που πραγματοποιούνται καθημερινά στην ελληνική και ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία.

Η αναθεώρηση του Συντάγματος αποτελεί μια κορυφαία πολιτειακή διαδικασία, που οφείλει να έχει σημαντικό αποτύπωμα στη λειτουργία της δημοκρατίας μας και στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών.

Η συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος εισέρχεται στην πρώτη φάση της αναθεωρητικής διαδικασίας, η οποία θα θέσει τις κύριες στρατηγικές για τις αναθεωρητικές διατάξεις που θα πρέπει, εκτός των άλλων αρχών, να υπηρετούν και τα σημαντικά ορόσημα τα οποία ανατέλλουν μέσα στην 4η βιομηχανική επανάσταση και αποτελούν την πηγή καινοτομικών μετασχηματισμών στην κοινωνική και οικονομική μας ζωή.

Η παγκοσμιοποιημένη αγορά και οι κανόνες της μεταλλάσσονται ραγδαία, επηρεάζοντας άμεσα τον πολίτη και τα δικαιώματά του, λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας, η οποία εισέρχεται

Με τη Χαρά Ζέρβα και την Κίληρη Λαδά, Partners της NKLAW FIRM.

Η δικηγορική μας εταιρεία είναι νομική σύμβουλος σε μεγάλα έργα ΣΔΙΤ με αντικείμενο την αναβάθμιση των υποδομών απονομής δικαιοσύνης, καθώς και τη δημιουργία Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων.

στον φαντασμαγορικό, αλλιά και επικίνδυνο ταυτόχρονα, κόσμο της Τεχνητής Νοημοσύνης. Η πολιτική βρίσκεται απέναντι σε μια νέα πρόκληση, όπου εμφιλοχωρούν πολλοί κίνδυνοι, άγνωστες προοπτικές, αδιαφανή πεδία εφαρμογών, αυτοματοποιημένες λύσεις των αλγορίθμων, που επηρεάζουν όχι μόνο τη ζωή μας, ως πολίτες, αλλά και αυτόν καθευαυτόν τον πυρήνα των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων, όπως τα γνωρίζαμε μέχρι σήμερα.

Το Σύνταγμα, λοιπόν, του «νέου αιώνα», ως θεσμικός χάρτης, οφείλει να θεσπίσει ένα πλαίσιο αρχών για τη δημοκρατική νομιμοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης, αλλά και για τον έλεγχο των προϊόντων της τεχνολογίας, προκειμένου να καθυποτάξει την αλόγιστη και ταυτόχρονα ανεξέλεγκτη χρήση του αλγορίθμου.

Το τελευταίο καιρό, βλέπουμε ολοένα και περισσότερες συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής και ανάπτυξης. Τι αλλαγές πρέπει να γίνουν, κατά την άποψή σας, στον θεσμό των ΣΔΙΤ;

Σε σχέση με την κλασική διαδικασία ανάθεσης των δημόσιων συμβάσεων, οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) παρουσιάζουν σαφή πλεονεκτήματα. Τα έργα που υλοποιούνται μέσω ΣΔΙΤ παρουσιάζουν ταχύτερη έναρξη λειτουργίας, καθώς η ροή πληρωμών εκκινεί κατά την έναρξη της λειτουργίας, ενώ ο δημόσιος φορέας δεν επιβαρύνεται άμεσα με τη διάθεση ιδίων πόρων, ούτε με δανεισμό για την εκτέλεση του έργου.

Η ταχεία έναρξη λειτουργίας των έργων ενισχύεται και από μια σειρά μηχανισμών αποφυγής καθυστερήσεων, όπως κατά την έκδοση αδειών, την έγκριση των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τη διενέργεια των αναγκαίων απαλλοτριώσεων και την ανεύρεση και προστασία των αρχαιοτήτων.

Στις ΣΔΙΤ, επιπλέον, πραγματοποιείται καλύτερη κατανομή κινδύνων, με ανάληψη από τα μέρη εκείνων που είναι σε θέση να τους διαχειριστούν καλύτερα, ενώ διατηρείται και το εμπορικό κίνητρο του ιδιώτη σε όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού, της κατασκευής, της συντήρησης και της λειτουργίας του έργου.

Η δικηγορική μας εταιρεία είναι νομική σύμβουλος σε μεγάλα έργα ΣΔΙΤ με αντικείμενο την αναβάθμιση των υποδομών απονομής δικαιοσύνης, καθώς και τη δημιουργία Μονάδων

Επεξεργασίας Αποβλήτων, παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες από την έναρξη έως και την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύμπραξης. Συγκεκριμένα, πρόκειται για το έργο «Κατασκευή κτηρίου Πρωτοδικείου και Εισαγγελίας Αθηνών», που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0.», το έργο που αφορά στην «Ανέγερση Δικαστικών Μεγάρων Λαμίας, Βόλου και νέας πτέρυγας Δικαστικού Μεγάρου Καρδίτσας και η ανακατασκευή υφιστάμενου Δικαστικού Μεγάρου Τρικάλων και συντήρηση και διαχείριση αυτών μέσω ΣΔΙΤ», με Αναθέτουσα Αρχή το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και τα έργα «Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) του πάρκου κυκλικής οικονομίας της ΠΕ Πειραιά» και «Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) για τις ανάγκες της περιφερειακής ενότητας κεντρικού τομέα Αθηνών».

δύει στην παροχή νομικών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, με αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα σε πολλούς νευραλγικούς τομείς της αγοράς. Βασικές παράμετροι είναι η αξιοπιστία και η νομική πληρότητα των συμβουλών μας, η βαθιά κατανόηση των αναγκών των πελατών μας και η ολιστική προσέγγιση των ζητημάτων που καλούμαστε να διαχειριστούμε, πάντα υπό το πρίσμα της βέλτιστης λύσης και της αποτελεσματοκεντρικής προσέγγισης.

Η NKLaw διαθέτει πλούσια εμπειρία σε ευρύ φάσμα κλάδων του Δικαίου, έχοντας αναλάβει έργα καθοριστικής σημασίας τόσο για τη λειτουργία του διοικητικού σφυγμού του ελληνικού κράτους όσο και για την εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη σημαντικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο. Ειδικότερα, η εταιρεία παρέχει νομικές υπηρεσίες για την υλοποίηση έργων υψηλού επι-

Είμαστε μία από τις πρώτες δικηγορικές εταιρείες που δημιούργησαν εξειδικευμένα τμήματα σε τομείς προστασίας ιδιωτικότητας και νέων τεχνολογιών.

As μιλήσουμε, λίγο, για τη δική σας εταιρεία. Τι διαφορετικό προσφέρετε στην αγορά; Ποιοι είναι οι τομείς εξειδίκευσης της δικηγορικής σας εταιρείας;

Η δικηγορική μας εταιρεία NKLaw Firm, με πάνω από 50 δικηγόρους-συνεργάτες, επεν-

χειρηματικού ενδιαφέροντος τόσο σε παραδοσιακούς τομείς του δικαίου, όπως οι δημόσιες συμβάσεις και το Εμπορικό Δίκαιο, όσο και σε σύγχρονους κλάδους του Δικαίου, όπως η Προστασία Προσωπικών Δεδομένων, το Δίκαιο της Τεχνολογίας, η Κυβερνοασφάλεια και τα

Ζητήματα Τεχνητής Νοημοσύνης.

Στην ΝΚLaw αναγνωρίσαμε από πολύ νωρίς την ανάγκη μετεξέλιξης του νομικού επαγγέλματος και την επέκταση του ρόλου μας πέρα από τις δικαστικές αίθουσες. Εξειδικευθήκαμε στις καινοτόμες λύσεις και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε συνάρτηση με το επιχειρηματικό τεχνολογικό αποτύπωμα. Στο πλαίσιο αυτό, είμαστε μία από τις πρώτες δικηγορικές εταιρείες που δημιούργησαν εξειδικευμένα τμήματα σε τομείς προστασίας ιδιωτικότητας και νέων τεχνολογιών.

Παράλληλα, η εταιρεία μας αναπτύσσει συνεχώς νέα τμήματα, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες της αγοράς, συνεισφέροντας στην ευρύτερη κανονιστική συμμόρφωση των εταιρειών σε θέματα όπως Compliance, Whistleblowing, Sexual Harassment, ESG Criteria, GDPR και DPO υπηρεσίες, Anti-Money Laundering, Sanctions, συμμόρφωση με την NIS2 και εν γένει την Κυβερνοασφάλεια.

Η εταιρεία μας διαθέτει σημαντική τεχνολογία σε ό,τι αφορά ζητήματα σχεδιασμού και εξεύρεσης χρηματοδοτικών εργαλείων, αξιοποίησης κινήτρων και ενισχύσεων για την υλοποίηση επενδύσεων. Η τεχνολογία μας για την παροχή πλήρους νομικής υποστήριξης γύρω από όλη τη βεντάλια των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων τόσο στο πεδίο των μεγάλων και στρατηγικών επενδύσεων όσο και στο πεδίο του οικοσυστήματος της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, καθώς και η κατάρτισή μας στο πεδίο των κρατικών ενισχύσεων, ακουμπά στην καρδιά του σύγχρονου επιχειρείν.

Η εταιρεία μας πιστεύει ακράδαντα στη χρήση της τεχνολογικής εξέλιξης ως βασικό εργαλείο της επιχειρηματικής ανάπτυξης. Καθήκον μας είναι να αξιοποιήσουμε την Τεχνητή Νοημοσύνη προς όφελος της ποιότητας και της ταχύτητας των υπηρεσιών, ώστε να παρέχουμε τις κατάλληλες κατευθύνσεις και συμβουλές στους πελάτες μας, για να μπορούν να επιτύχουν τους στόχους τους προς την επιτυχία.

Πώς έχει λειτουργήσει, μέχρι σήμερα, ο θεσμός της διαμεσολάβησης; Αποτελεί λύση για την επίλυση των συγκρούσεων;

Η διαμεσολάβηση, η διαιτησία και συνολικά η έννοια της εναλλακτικής, εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών έχουν μια ξεχωριστή, πλέον, θέση σε κάθε μεταρρυθμιστικό σχέδιο των σύγχρονων συστημάτων απονομής δικαιοσύνης. Με αφετηρία τις έννομες τάξεις του αγγλοσαξονικού δικαίου και με πρώτο «όχημα», εδώ και

πολλές δεκαετίες, τη διαιτησία, η εναλλακτική επίλυση διαφορών άρχισε να κερδίζει έδαφος όχι μόνο ως αποδοτική επιλογή επιχειρήσεων και ιδιωτών για τη διευθέτηση των διαφορών τους, με άμεσο τρόπο, αλλά και ως αντικείμενο δημόσιας πολιτικής. Ως αναπόσπαστο, δηλαδή, συστατικό της μεταρρύθμισης του δικαστικού συστήματος, στοιχείο εν τέλει ωριμότητας μιας έννομης τάξης.

Σήμερα, δεν είναι νομίζω υπερβολή να πούμε ότι η εναλλακτική επίλυση διαφορών αποτελεί ασφαλή δείκτη ωριμότητας ενός δικαιοσύνης συστήματος. Κάθε ευνομούμενη Πολιτεία οφείλει να οργανώσει, να ρυθμίσει και να προσφέρει στους πολίτες ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο εξωδικαστικής διαχείρισης των διαφορών τους. Με χαρακτηριστικά την αμεσότητα, την ανεμπόδιση πρόσβαση, το ορθολογικό κόστος και το υψηλό επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους διαπιστευμένους από την ίδια την Πολιτεία λειτουργούς: τους διαμεσολαβητές. Αυτά είναι, άλλωστε, τα εκέγγυα για την επιτυχή λειτουργία ενός τέτοιου συστήματος.

Ενός συστήματος που δεν τελεί σε ανταγωνιστική σχέση προς τη Δικαιοσύνη, προς τον δικαστηριακό μηχανισμό ερμηνείας και εφαρμογής του Δικαίου, αλλά συμπληρωματικά προς αυτόν. Σε μια ευεργετική διαλεκτική σχέση: η εναλλακτική επίλυση των διαφορών μπορεί να αποτελέσει τον πλέον λειτουργικό «προθάλαμο» των δικαστηρίων, αποδοτικό μέσο αποσυμφόρησης του δικαιοδοτικού μηχανισμού και, πρώτιστα, ως τρόπο αποτελεσματικής επέλευσης της κοινωνικής ειρήνης. Στόχος υπέρτερος, αναγόμενος σε αυτό που ονομάζουμε «γενικό καλό».

Με αυτήν την έννοια, η εναλλακτική επίλυση διαφορών, σε κάθε Πολιτεία, έχει διττή αποστολή: θεσμική και κοινωνική, ως μέσο διασφάλισης των δικαιωμάτων των πολιτών, ιδίως της ελευθερίας πρόσβασης σε αποτελεσματική έννομη προστασία, μέσα σε εύλογο χρόνο.

Αλλά και οικονομική, αναπτυξιακή: ως «εργαλείο» ταχείας και αξιόπιστης διαχείρισης των διαφορών και διατήρησης ενός υγιούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Και γι' αυτό η σύγχρονη ευρωπαϊκή νομική πολιτική επιμένει στην αξία που έχουν τα συστήματα ADR για κάθε σύγχρονο σύστημα δικαιοσύνης. Δεν μπορούμε να μιλάμε για εύρυθμο και ολοκληρωμένο δικαστικό μηχανισμό χωρίς ένα αποτελεσματικό και σύγχρονο σύστημα εναλλακτικής επίλυσης στο πλάι του.

Ο κ. Νικόλλας Κανελλόπουλος είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω και διαπιστευμένος διαμεσολαβητής. Είναι ο ιδρυτής και διευθύνων εταίρος της Δικηγορικής Εταιρείας με την επωνυμία «Νικόλλας Κανελλόπουλος - Χαρά Ζέρβα & Συνεργάτες» (NKLAW FIRM).

Επιπλέον, είναι πρόεδρος του Ινστιτούτου για τη Δικαιοσύνη και την Ανάπτυξη και εκτελεστικός διευθυντής του Ινστιτούτου για την Προστασία της Ιδιωτικής Ζωής, των Προσωπικών Δεδομένων και την Τεχνολογία, τα οποία έχουν αμφότερα συσταθεί στο πλαίσιο του Διεθνούς Οργανισμού «Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου» (EPLD).

Ακόμη είναι γενικός γραμματέας του Οργανισμού Προώθησης Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών (ΟΠΕΜΕΔ), μέλος της Επιτροπής Διαιτητών του "International Centre for Settlement of Investment Disputes" (ICSID) της Παγκόσμιας Τράπεζας και διαπιστευμένος διαιτητής-διαμεσολαβητής του Ινστιτούτου Διαιτησίας και Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ). Επίσης, είναι αν. μέλος στη «Διαρκή Επιστημονική Επιτροπή με αντικείμενο την εξέταση των επιπτώσεων στο δικαστικό σύστημα της εισαγωγής της Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence)».

Τέλος, είναι μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιριών & Επιχειρηματικότητας (ΣΑΕΕ), ενώ έχει διατελέσει γενικός γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ιούλιος 2011-Φεβρουάριος 2015) και πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού-ΕΟΤ (Δεκέμβριος 2009-Ιούλιος 2011). ●●●